INFORMACJE BIURA MAŁOPOLSKIEJ IZBY ROLNICZEJ NA TEMAT FUNKCJONOWANIA PODSTAWOWYCH RYNKÓW ROLNYCH, PRAC ZARZĄDU I NOWYCH AKTÓW PRAWNYCH.

DANE OPRACOWANO NA DZIEŃ 30 STYCZNIA 2022 R.

RYNEK ZBÓŻ

Ceny netto min-max (bez VAT) płacone dostawcom przez wybrane przedsiębiorstwa dokonujące zakupu zbóż w okresie: styczeń 2022r.		
Towar	Rodzaj ziarna	Cena w Polsce [zł/tona]
pszenica	konsumpcyjne	1229-1331
	paszowe	1203-1286
żyto	konsumpcyjne	1075-1155
	paszowe	1049-1080
jęczmień	konsumpcyjne	1076-1198
	paszowe	1095-1165
	browarniane	1226-1341
kukurydza	paszowe	1052-1071
owies	konsumpcyjne	871-1068
	paszowe	923-961
pszenżyto	paszowe	1175-1204

Źródło: MRiRW, Zintegrowany System Rolniczej Informacji Rynkowej

Styczeń okazał się bardzo gorącym miesiącem na giełdach zbóż. W początkowym okresie giełdy zanotowały znaczne zahamowanie obrotu ziarnem, które analitycy łączyli z okresem Świąt oraz Nowego Roku. Notowania styczniowe na giełdach zbóż determinowane były w głównej mierze doniesieniami o zawirowaniach politycznych na wschodzie Europy. Każda informacja o planowanym ataku wojsk rosyjskich na Ukrainę i kraje bałtyckie powodowała wzrost cen ziarna, każda informacja o ewentualnym oddaleniu się groźby takiej inwazji kwitowana była spadkiem cen. Ceny polskich zbóż, szczególnie polskiej pszenicy są w chwili obecnej stosunkowo mało konkurencyjne na rynkach światowych, co w połączeniu z bardzo wysokimi kosztami frachtu morskiego wpływa negatywnie na atrakcyjność naszego ziarna oraz wolumen jego eksportu. W początkowym okresie stycznia znacznie wzrosła średnia cena rzepaku. W porównaniu do analogicznego okresu ubiegłego miesiąca cena ta wzrosła nawet o ok. 42 zł za tonę. W połowie miesiąca na rynkach hurtowych nadal panował zastój w handlu. Analitycy spodziewali się ożywienia pod koniec miesiąca co nie przeszkodziło jednak w wzroście cen poszczególnych gatunków zbóż z pominięciem cen ziarna pszenicy konsumpcyjnej. Rekordzistą w tym okresie okazało się pszenżyto, którego cena w ciągu tygodnia wzrosła o ok. 15,2 zł za tonę. Wciąż notowano dalszy wzrost ceny rzepaku (tygodniowa zmiana ceny o 16,86 zł za tonę). Obecny poziom ceny za nasiona rzepaku jest blisko dwukrotnie większy niż w analogicznym okresie w roku poprzednim. Połowa miesiąca przyniosła gwałtowne załamanie ceny rzepaku. Tendencje spadkowe na giełdach światowych utrzymywały się do 20 stycznia. Z uwagi na podejrzenie wysokiego prawdopodobieństwa ataku Rosji na Ukrainę kontrakty na zboża i rośliny oleiste odbiły w tym dniu mocno w górę. Sytuacji nie ostudził nawet fakt, że z danych amerykańskich agencji zajmujących się rolnictwem i żywnością wynika, iż tegoroczne zbiory podstawowych zbóż oraz roślin oleistych na terenie USA oraz krajów Ameryki Południowej będą wyższe o ok. 10-15 % od początkowo zakładanych. Niepewna sytuacja geopolityczna, mocno rozchwiane ceny rynkowe oraz brak większego zainteresowania przetwórców zwiększeniem zakupu ziarna powoduje, że na krajowych rynkach obserwujemy, w analizowanym okresie, ograniczone ruchy nasionami zbóż.

Analitycy oczekują, że podaż ziarna, a co za tym idzie również liczba transakcji zawieranych na jego dostawę, zwiększy się na przełomie stycznia i lutego, gdyż rolnicy potrzebować będą środków finansowych na zakup nawozów niezbędnych w okresie wiosennym. Ostatni tydzień stycznia przyniósł kolejne wzrosty cen nasion zbóż. Cena pszenicy konsumpcyjnej wzrosła w przeciągu dwóch dni o 11,35 zł za tonę, jęczmienia konsumpcyjnego 7,86 zł za tonę. Największy wzrost zanotowały notowania rzepaku, który w odstępnie dwóch dni podrożał średnio o 53,6 zł za tonę. Firmy skupujące oczekując na stabilizację cen oraz informacje o przewidywanych plonach zbóż na świecie, wstrzymywały się do końca miesiąca z podpisywaniem umów kontraktacyjnych na zbiory nasion zbóż z tego roku. W ostatnim czasie dwie z największych firm zajmujących się handlem zbożami wystąpiły z ofertą kontraktacji ziarna pszenicy z odbiorem po żniwach, proponowana kwota to 1100 zł netto za tonę.

Notowania cen targowiskowych (min-max) w Małopolsce - styczeń 2022 r.

Targowisko		Wolbrom	Sucha Beskidzka	Wadowice	Nowy Targ	Limanowa	Zakliczyn
Towar							
jęczmień	zł/dt	120	130	100-120	130-150	130	110-140
kukurydza	zł/dt	135	140	120-130	130-150	125	140
owies	zł/dt	95	110	90-110	90-100	100	100
pszenica	zł/dt	135	140	120-130	140-150	145	140
pszenżyto	zł/dt		120	110			120

Źródło: Małopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego

TRZODA CHLEWNA

Początek roku to okres ogromnych obaw i trosk dla wszystkich producentów trzody chlewnej. Spadające pogłowie nie tylko tuczników ale przede wszystkim loch, coraz mniejsza ilość prosiąt dostępna na rynku, dramatycznie wysokie koszty podstawowych środków produkcji, tj. pasze czy dodatki mineralne, gwałtownie rosnące ceny energii elektrycznej, gazu, materiałów opałowych czy wody. Wszystkie te czynniki powodują, że rolnicy zajmujący się hodowlą trzody chlewnej ponoszą z tytułu prowadzenia tej produkcji ogromne straty. Gwoździem do trumny wielu dotychczas prowadzonych hodowli jest oczywiście rozprzestrzeniająca się w naszym kraju choroba ASF. Paradoksalnie jej konsekwencje dotykają w głównej mierze nie gospodarstw, w których została stwierdzona, lecz tych które pomimo zachowania wszelkich zasad bioasekuracji miały pecha znaleźć się w strefie zapowietrzonej. Rolnicy, których gospodarstwa objęte zostały strefą mają ogromne problemy ze sprzedażą wyprodukowanego żywca pomimo faktu, iż każda ze sztuk przeznaczonych na sprzedaż posiada urzędowe świadectwo zdrowia. Całą sytuację wykorzystują pazerni nabywcy, którzy nie tylko płacą rolnikom groszowe stawki za dostarczone sztuki, ale też przerzucają na nich koszty uboju wyceniane przez zakłady prowadzące taką działalność na kwotę nawet ok. 100 zł za sztukę.

Podobne problemy dotykają rolników nie tylko w Polsce, ale również innych krajach Unii Europejskiej. Od kilku miesięcy toczyła się na forum europejskim dysputa o ewentualnym sposobie uruchomienia pomocy dla hodowców trzody. Komisja Europejska pochłonięta jednak wizją wprowadzania w Europie Zielonego Ładu, a co się z tym wiąże zmniejszania pogłowia hodowanych przez rolników zwierząt, co ma jakoby doprowadzić do obniżenia gazów cieplarnianych emitowanych przez rolnictwo oraz zmniejszenia obciążenia środowiska azotem pochodzącym z nawozów naturalnych, nie wyraziła zgody na wypracowanie ogólnoeuropejskiego mechanizmu wsparcia hodowców trzody, twierdząc że zawirowania jakie są obserwowane na rynkach są w tej dziedzinie produkcji zjawiskami cyklicznymi i ustąpią

samoistnie w krótszym bądź dłuższym okresie czasu. Również polscy politycy odpowiedzialni za rolnictwo wykonują działania określane przez hodowców jako działania pozorowane. Rząd zapowiedział wprawdzie wprowadzenie mechanizmu dopłat do urodzonych przez lochy prosiąt w wysokości do 1000 zł na jedną lochę, ale znający realia branży analitycy oraz hodowcy twierdzą, że działania te wprowadzane są zbyt późno, na zbyt małą skalę i biorąc pod uwagę, że wypłata tej pomocy ma nastąpić do 30 czerwca, w wielu przypadkach nie przyniesie oczekiwanego rezultatu w postaci zachęcenia rolnika do dalszego utrzymywania macior. Opisane wyżej perturbacje odbiły się również na cenach skupu żywca wieprzowego. Ceny żywca, jak zazwyczaj w tym okresie, lekko spadły na początku stycznia. Niestety do końca analizowanego okresu nie nastąpił oczekiwany przez hodowców wzrost cen skupu. Zdesperowani rolnicy coraz częściej podejmują decyzję o wstrzymaniu dostaw tuczników do zakładów skupowych chcąc w ten sposób wymusić podwyżki cen skupu.

Średnie ceny zakupu netto (bez VAT) świń rzeźnych wg klasyfikacji EUROP za okres: styczeń 2022 r.

Klasa półtusz wieprzowych wg EUROP	Średnia cena w Polsce [zł/t]			
	MPC – *masa poubojowa ciepła*			
	02.01.2022 r.	09.01.2022 r.	16.01.2022 r.	23.01.2022 r.
Klasa S	5843	5841	5868	5829
Klasa E	5742	5743	5782	5732
Klasa U	5446	5426	5483	5415
Klasa R	5082	5081	5139	5079
Klasa O	4228	4133	4231	4068
Klasa P				
Klasa S-P razem	5737	5743	5763	5722

Źródło: MRiRW, Zintegrowany System Rolniczej Informacji Rynkowej

Klasa półtusz wieprzowych wg EUROP	Średnia cena dla regionu południowo-wschodniego [zł/t]			
	MPC – *masa poubojowa ciepła*			
	02.01.2022 r.	09.01.2022 r.	16.01.2022 r.	23.01.2022 r.
Klasa S	5709	5730	5710	5782
Klasa E	5669	5681	5673	5721
Klasa U	5398	5345	5414	5386
Klasa R	5019	4922	5083	4991
Klasa O				
Klasa P				
Klasa S-P razem	5664	5651	5653	5700

Źródło: MRiRW, Zintegrowany System Rolniczej Informacji Rynkowej

RYNEK WOŁOWINY

Producenci żywca wołowego cieszą się w chwili obecnej nieco lepszą kondycją finansową swojej produkcji niż hodowcy trzody chlewnej. Pamiętać jednak należy, że również tę dziedzinę hodowli dotknęły znaczne podwyżki środków do produkcji nośników energii oraz surowców wykorzystywanych przy utrzymywaniu zwierząt. Na rynku utrzymują się ceny zbliżone do tych osiągniętych w grudniu ubiegłego roku, niewielkie korekty cen związane były ze sporą podażą mięsa wołowego w okresie przedświątecznym. Należy pamiętać, że ceny skupu żywca, z pominięciem okresowych wahań, rosły od maja 2020 roku osiągając w grudniu 2021 roku ponad 9 zł za kg wagi żywej.

Analitycy oczekują utrzymania obecnych cen przynajmniej jeszcze w kilkumiesięcznym okresie, co spowodowane jest niską podażą żywca, a wysokim popytem i zapotrzebowaniem rynku. Zagrożeniem dla stabilizacji cen może być ewentualne zwiększenie importu wołowiny spoza Unii Europejskiej. Na chwilę obecną jednak ogromne koszty transportu blokują dynamiczny wzrost importu. W Polskich ubojniach w analizowanym okresie rolnicy średnio uzyskiwali ok. 9,40 zł za kg wagi żywej. Najdrożej kupowane były oczywiście byki w wieku od 12 do 24 miesięcy, gdzie za kilogram wagi żywej zakłady płaciły średnio 10,57 zł oraz byki powyżej 24 miesięcy, gdzie średnia cena osiągała 10,37 zł za kg. Niższe stawki uzyskują rolnicy sprzedający wybrakowane krowy oraz jałówki.

Średnia cena netto (bez VAT) zapłacona dostawcom bydła za dostarczony do rzeźni lub zakupiony przez rzeźnię pełnowartościowy żywiec wołowy

	ŚREDNIA CENA ZAKUPU*		
Kategoria bydła	**wg w.ż.* [zł/kg]**	**dla mpc** [zł/tonę]**	**dla mps** [zł/tonę]**
Bydło ogółem	***9,40***	**18 156**	**18 519**
bydło 8-12 m-cy (Z)	10,26	19 026	19 413
byki 12-24 m-ce (A)	10,57	19 637	20 029
byki > 24 m-cy (B)	10,37	19 476	19 866
wolce > 12 m-cy (C)	--	*	*
krowy (D)	7,61	15 642	15 955
jałówki > 12 m-cy (E)	9,73	18 788	19 163

**- w.ż.- waga żywa (cenę za wagę żywą wyliczono stosując średnie wskaźniki wydajności rzeźnej uzyskane Polsce w latach 2011-2015: bydło ogółem - 0,518 (było 0,507); byki do 2 lat - 0,533 (było 0,539); byki > 2 lat - 0,533 (było 0,535); wolce - 0,540 (było 0,540); krowy - 0,487 (było 0,465) i jałówki – 0,518 (było 0,516),
mpc - masa poubojowa ciepła, mps - masa poubojowa schłodzona

RYNEK DROBIU

Średnia cena skupu drobiu rzeźnego w miesiącu styczniu 2022 r. [zł/kg]		
Towar	Polska	Makroregion południowo-wschodni
kurczęta typu brojler	4,39	4,79
indory	5,85	6,3
indyczki	5,9	6,13
kaczki typu brojler	5,86	

Źródło: MRiRW, Zintegrowany System Rolniczej Informacji Rynkowej

Niska podaż, wysoki popyt w okresie przedświątecznym oraz zmniejszające się pogłowie stad drobiu rzeźnego powoduje, że ceny na rynku drobiu rzeźnego rosły od listopada ubiegłego roku. Wzrosty cen skupu nie rekompensują oczywiście w całości, dotykające również w tej części hodowli, wzrastających cen produkcji, jednak pozwalają hodowcom na utrzymanie choćby niewielkiej jej rentowności. Wiele krajów europejskich zmaga się cały czas z wykrywanymi coraz to nowymi ogniskami ptasiej grypy, co zmusza hodowców do likwidacji stad, a tym samym do zaniżania wolumenu produkcji. Polskie zakłady skupujące kupowały w styczniu kurczęta rzeźne typu brojler w średniej cenie 4,39 zł za kg. Średnia cena skupu kurcząt w Małopolsce osiągała poziom 4,79 zł za kg. Indyki kupowane były w cenach 5,85 zł/kg, za indory (6,30 zł/kg Małopolska), indyczki 5,90 zł/kg (6,13 zł/kg Małopolska). Żywiec kaczy osiągnął średnią cenę 5,86 zł/kg. Przekłada się to oczywiście, w połączeniu ze wzrostem kosztów logistyki, na wysokie ceny sprzedaży mięsa drobiowego w sieciach handlowych. Na początku stycznia wg raportów Komisji Europejskiej, odnotowano 9% wzrost wylęgów, co w dłuższej perspektywie czasowej powinno się przełożyć na większą podaż drobiu na rynku i korektę cen skupu. Analitycy przewidują jednak, że wysokie koszty chowu drobiu powodować będą, ze korekta ta nie będzie zbyt wielka i nie wpłynie znacząco na obniżenie cen mięsa drobiowego w sklepach.

Zakłady skupowe płaciły w analizowanym okresie ok. 55,5 – 56,64 zł netto za 100 sztuk jaj XL pochodzących z chowu klatkowego, od 45,04 do 47,77 zł netto za 100 sztuk jaja z chowu klatkowego w klasie L, ok. 10 zł netto więcej za 100 sztuk jaj z chowu ściółkowego klasy L i ok. 14 zł netto więcej za 100 sztuk jaj z wolnego wybiegu klasy L. Jaja z ferm utrzymujących w rygorze ekologicznym kosztowały 76,73 – 78,25 zł netto za 100 sztuk klasy M.

Średnie, ceny netto (bez VAT) sprzedaży jaj spożywczych

towar	cena zł / 100 szt
chów klatkowy XL	55,50 - 56,64
chów klatkowy L	45,04 - 47,77
chów klatkowy M	36,08 - 37,19
chów klatkowy S	25,09 - 29,03
chów ściółkowy L	54,47 - 55,12
chów ściółkowy M	43,62 - 49,90
chów wolny wybieg L	58,79 - 61,20
chów wolny wybieg M	53,83 - 56,70
chów ekologiczny M	76,73 - 78,25

Źródło: MRiRW, Zintegrowany System Rolniczej Informacji Rynkowej

RYNEK MLEKA

Na rynku mleka utrzymują się stosunkowo wysokie ceny skupu mleka. Średnia cena skupu mleka w Polsce na początku stycznia wynosiła ok. 1,70 na końcu stycznia osiągnęła 1,85 zł za kg brutto. Cena ta jest wypadkową kilku zdarzeń. Na rynku trwa silna konkurencja pomiędzy zakładami skupującymi starającymi się pozyskać nowych dostawców. W ekstremalnych przypadkach zakłady skupujące oferują indywidulanym dostawcom ceny w granicach 2 zł za kg mleka. Tradycyjnie również w okresie zimowym ceny mleka wzrastają z uwagi na zmniejszoną podaż i zwiększone koszty produkcji. Wg danych analityków tego rynku rok 2022 charakteryzować się będzie dalszym wzrostem cen tego surowca. Na rynkach unijnych zmniejszenie podaży mleka wiązane jest ze spadkiem produkcji w Holandii, Francji oraz Niemczech. Sytuacja ta wraz z odnotowanym na przełomie roku wzrostem eksportu polskich wyrobów mleczarskich powoduje, że mleczarnie pilnie poszukują nowych dostawców, mogących zapewnić im surowiec niezbędny do produkcji. Również wysokie ceny produktów mleczarskich, w tym masła i serów, oraz wysoki popyt na te produkty napędzają wzrost cen surowca. Nie oznacza to jednak, że gospodarstwa mleczarskie odnotowują rekordowe zyski z prowadzonej produkcji. Jak w każdym innym dziale produkcji rolnej również przy produkcji mleczarskiej ogromna część zwiększonych przychodów przeznaczana jest na pokrycie gwałtownie rosnących kosztów środków przeznaczonych do produkcji.

Ceny sprzedaży netto (bez VAT) wybranych produktów mleczarskich za okres: styczeń 2022 r.

		średnia cena [zł/100 kg]	
Towar	rodzaj	Polska	Makroregion południowo-wschodni
Masło 82% tł., 16% wody	w blokach	2589	2616
	konfekcjonowane	2645	2622
Mleko w proszku	pełne	1782	nld
	odtłuszczone	1440	nld
Sery dojrzewające	typ Edamski	1959	nld
	typ Gouda	2030	2023

Źródło: MRiRW, Zintegrowany System Rolniczej Informacji Rynkowej

RYNEK WARZYW I OWOCÓW

Rosnące ceny energii, transportu a także nawozów mineralnych wpływają znacząco również na ceny oferowanych na rynku warzyw i owoców. W analizowanym okresie, ceny warzyw i owoców wykazywały tendencje wzrostowe. Jest to naturalny cykl związany ze zmniejszającymi się zapasami płodów rolnych. Jak co roku ceny te wzrastać będą aż do okresu gdy na rynku pojawią się nowalijki i warzywa spod osłon produkowane zarówno w kraju jak i w cieplejszych regionach Unii Europejskiej. Znaczne wzrosty cen nośników energii powodują jednak, iż w bieżącym roku wielu rolników zmniejszać będzie powierzchnię zasiewów warzyw pod osłonami (tunele foliowe, szklarnie) przez co prognozy wskazują na znacznie wyższy niż w latach ubiegłych poziom wzrostu tych cen.

Oferowane w styczniu tego roku owoce i warzywa mają ceny wyższe niż w analogicznym okresie roku ubiegłego, co spowodowane było niezbyt korzystnymi warunkami wegetacyjnymi w roku 2021, a w konsekwencji doprowadziło do sytuacji, w której

do przechowywali trafiło mniej owoców i warzyw i były one słabszej jakości niż w latach ubiegłych. Ponadto na cenę oferowanych na rynku owoców i warzyw w znaczący sposób wpływają wysokie koszty przechowywania i transportu.

Obecnie na targowiskach w Małopolsce trzeba zapłacić średnio 2,20 zł za kilogram buraków ćwikłowych, ziemniaki osiągają cenę nawet 2 zł/kg. Średnia cena za kilogram pietruszki wyniosła 5 zł.

Targowisko		*Wolbrom*	*Krzeszowice*	*Oświęcim*	*Sucha Beskidzka*	*Limanowa*	*Nowy Targ*	*Szczucin*
Towar	*Jm*							
ziemniaki jadalne	dt	53	100	200	120	100	120	85
buraki ćwikłowe	kg	1	3	3	1,8	2,2	1,5	2,5
cebula	kg	1	3	3	1,8	2,2	2	2,2
czosnek	szt.	1	2	2	2	2	1,2	1
kapusta biała	kg	1	1,8		2		1,2	
kapusta czerwona	kg	1,8	2,5					
marchew	kg	1	3	3	1,5	2,2	1,5	2
pietruszka	kg	2	6	6	6	5,5	5	5
seler	kg	2	6	5	4	5	4	5
jabłka	kg	2,5	2,5	3,5	2,5	2,5	2,5	2

Notowania cen targowiskowych w Małopolsce za okres: styczeń 2022 r.
Źródło: Małopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego

Informacja o aktach prawnych dotyczących rolnictwa ogłoszonych w styczniu 2022 r.

Dz.U. 2022 poz. 24	Wejdzie w życie 7 marca 2022 r.	Ustawa z dnia 2 grudnia 2021 r. o wyrobach winiarskich
Dz.U. 2022 poz. 84	Wejdzie w życie13.02.2022 r.	Ustawa z dnia 17 listopada 2021 r. o zmianie ustawy o lasach oraz ustawy o ochronie przyrody
Dz.U. 2022 poz. 88	Weszła w życie 29.01.22 r.	Ustawa z dnia 17 grudnia 2021 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z przedłużeniem realizacji Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020
Dz.U. 2022 poz. 99	obowiązujący	Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 17 listopada 2021 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o związkach zawodowych

		rolników indywidualnych
Dz.U. 2022 poz. 138	Weszła w życie 4.02.2022 r.	Ustawa z dnia 15 grudnia 2021 r. o zmianie niektórych ustaw w celu ułatwienia prowadzenia przez rolników rolniczego handlu detalicznego
Dz.U. 2022 poz. 140	obowiązujący	Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 13 stycznia 2022 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych
Dz.U. 2022 poz. 142	obowiązujący	Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 18 stycznia 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania, wypłaty oraz zwrotu pomocy finansowej na operacje typu "Premie na rozpoczęcie działalności pozarolniczej" w ramach poddziałania "Pomoc na rozpoczęcie pozarolniczej działalności gospodarczej na obszarach wiejskich" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020
Dz.U. 2022 poz. 183	obowiązujący	Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 grudnia 2021 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o izbach rolniczych
Dz.U. 2022 poz. 185	obowiązujący	Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 grudnia 2021 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o organizacji niektórych rynków rolnych
Dz.U. 2022 poz. 201	obowiązujący	Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 26 stycznia 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach poddziałania "Wsparcie przygotowawcze" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020

Informacje branżowe

Informacje Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Zmiany w zabezpieczaniu kredytów rolniczych

Sejm RP uchwalił ustawę o zmianie ustawy Kodeks postępowania cywilnego. Ustawa ta przywraca uregulowania zawarte w § 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 5 lipca 2017 r. w sprawie określenia przedmiotów należących do rolnika prowadzącego gospodarstwo, które nie podlegają egzekucji, umożliwiające równoczesne skierowanie egzekucji do wszystkich nieruchomości wchodzących w skład gospodarstwa rolnego prowadzonego przez dłużnika.

Przepis ten daje możliwość zabezpieczenia kredytów udzielanych producentom rolnym, a co za tym idzie zapewni rolnikom dostęp do kredytów obrotowych na bieżącą działalność, jak i kredytów inwestycyjnych na rozwój gospodarstw rolnych, w tym na realizację inwestycji w ramach PROW 2014-2020.

Na wniosek banków Senat RP przygotowuje kolejną nowelizację Kodeksu Postępowania Cywilnego, która zabezpieczy ewentualne roszczenia banków udzielających kredytów pod zastaw hipoteczny ustanowiony na gruntach rolnych.

Kolejne wnioski w ramach PROW 2014-2020 będzie można składać elektronicznie.

Rolnicy i właściciele lasów będą mogli elektronicznie składać wnioski o przyznanie pomocy z tytułu kosztów założenia w ramach poddziałania 8.1 „Wsparcie na zalesianie i tworzenie terenów zalesionych" oraz wnioski o przyznanie pomocy w ramach poddziałania 8.5 „Wsparcie na inwestycje zwiększające odporność ekosystemów leśnych i ich wartość dla środowiska".

Taki sposób składania wniosków umożliwi rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi zmieniające rozporządzenie w sprawie formularza wniosku o płatność w ramach niektórych działań i poddziałań objętych Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020, które zostało ogłoszone 24 stycznia 2022 r.

W 2022 roku nabór wniosków w ramach poddziałania 8.5 planowany jest na maj/czerwiec, natomiast w ramach poddziałania 8.1 w terminie 1 czerwca – 31 lipca.

Radykalne uproszczenia dla rolników

W ślad za inicjatywami wskazanymi w Polskim Ładzie oraz Polskim Ładzie dla Polskiej Wsi, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi realizuje obecnie projekt strategiczny, którego celem jest zmniejszenie wymagań biurokratycznych i ułatwienie zakładania lub prowadzenia działalności rolniczej oraz działalności związanej z rolnictwem.

Ministerstwo chce, aby rolnicy i pozostali mieszkańcy wsi korzystali z wysokiej jakości usług publicznych, dzięki czemu zostanie też uwolniona wiejska działalność gospodarcza.

MRiRW prosi o pomoc w opracowaniu listy niezbędnych do wprowadzenia zmian w obowiązujących procedurach lub prawie, które pozwolą zrealizować zakładany cel projektu, w tym również wprowadzą ułatwienia dla małych i średnich gospodarstw rolnych w Polsce.

Propozycje zmian można składać do 31 marca 2022 r. za pomocą formularza ankiety zamieszczonego na stronie Ministerstwa.

Okresowe zmiany w podatku VAT w rolnictwie

Uchwalona ustawa o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług obniża czasowo stawki podatku VAT w okresie od 1 lutego 2022 r. do 31 lipca 2022 r. na:

- żywność objętą dotychczas stawką podatku VAT 5% – do stawki 0%
- paliwa silnikowe, tj. olej napędowy, biokomponenty stanowiące samoistne paliwa, benzynę silnikową, gaz skroplony LPG – ze stawki 23% do stawki 8%
- nawozy, środki ochrony roślin, ziemię ogrodniczą i inne środki wspomagające produkcję rolniczą (takie jak: środki poprawiające właściwości gleby, stymulatory wzrostu oraz niektóre podłoża do upraw) – ze stawki 8% do stawki 0%
- gaz ziemny – do stawki 0%,
- energię elektryczną i energię cieplną – do stawki 5%.

Nie ulega zmianie 7 % stawka zwrotu ryczałtu podatku VAT dla rolników ryczałtowych.

Informacje KRUS

Informacje dodatkowe dla rolników, będących płatnikami podatku od towarów i usług (VAT)

Dnia 1 stycznia 2022 r. weszły w życie przepisy umożliwiające regulowanie składek na ubezpieczenie społeczne rolników i ubezpieczenie zdrowotne ze środków zgromadzonych na rachunku VAT. Dotyczą one rolników, którzy są płatnikami podatku od towarów i usług (VAT), zarówno z tytułu prowadzenia działalności rolniczej jak i innej działalności pozarolniczej.

Regulować w ten sposób można wszystkie należności z tytułu składek, do opłacenia których zobowiązany jest rolnik, czyli za wszystkie osoby podlegające ubezpieczeniu społecznemu rolników i ubezpieczeniu zdrowotnemu w jego gospodarstwie rolnym (czyli składek zarówno za siebie i małżonka, jak również za domownika i pomocnika). Możliwość ta dotyczy opłacania zarówno bieżących składek, jak i składek zaległych, w tym również spłacanych w układach ratalnych. Małżonkowie rolników, którzy tak samo jak rolnicy-płatnicy zostali zobowiązani do opłacania składek to również rolnicy (w rozumieniu ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników) mogą korzystać z tej możliwości.

Nowa wysokość jednorazowego odszkodowania oraz zasiłku chorobowego od 1 stycznia 2022 r.

Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego informuje, że zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 20 grudnia 2021 r. w sprawie określenia wysokości jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy rolniczej lub rolniczej choroby zawodowej oraz zasiłku chorobowego (Dz. U. z 2021 r., poz.2396) ulega zmianie wysokość jednorazowego odszkodowania oraz zasiłku chorobowego.

Od 1 stycznia 2022 r. jednorazowe odszkodowanie z tytułu wypadku przy pracy rolniczej lub rolniczej choroby zawodowej wynosi 1.033 zł za każdy procent stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu. O wysokości jednorazowego odszkodowania decyduje data wydania ostatecznej decyzji przyznającej to świadczenie.

Jednocześnie od 18 maja 2018 r. na podstawie ustawy z dnia 13 kwietnia 2018 r. o zmianie ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r.,

poz. 858) prawo do jednorazowego odszkodowania przysługuje ubezpieczonemu pomocnikowi rolnika, który uległ wypadkowi podczas wykonywania czynności określonych w umowie o pomocy przy zbiorach.

Od dnia 1 stycznia 2022 r. zostaje podwyższony zasiłek chorobowy do wysokości 20 zł za każdy dzień niezdolności do pracy. Kasa przypomina, iż prawo do zasiłku chorobowego ubezpieczony nabywa po przechorowaniu 30 dni ciągłej niezdolności do pracy, udokumentowanych na podstawie zwolnień lekarskich wystawianych przez lekarza leczącego, które wpływają elektronicznie do właściwych jednostek organizacyjnych KRUS.

Zgodnie z ww. rozporządzeniem podwyższeniu uległ też zasiłek chorobowy w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2 do wysokości 30 zł za każdy dzień czasowej niezdolności do pracy trwającej nieprzerwanie nie dłużej niż 14 dni.

Informacje ARiMR

10 firm świadczy w 2022 roku usługi związane z utylizacją padłych zwierząt gospodarskich ze wsparciem ARiMR

ARiMR poinformowała, że w roku 2022 wytypowano 10 firm, które będą świadczyć usługi związane z utylizacją padłych zwierząt gospodarskich.

W poszczególnych województwach utylizacją z dofinansowaniem ARiMR zajmować się będzie od pięciu do ośmiu firm, dlatego warto, by rolnicy przed zleceniem wykonanie takich usług, zapoznali się z cenami oferowanymi przez przedsiębiorców działających w ich regionie. Pomoc ARiMR polega na pokryciu za rolników w całości lub części kosztów obejmujących zbiór, transport i unieszkodliwienie padłych zwierząt gospodarskich z gatunku bydło, owce, kozy, konie oraz trzoda chlewna.

Wysokość wsparcia zależy od wieku i gatunku padłego zwierzęcia. Agencja sfinansuje za rolnika pełne koszty zbioru i transportu padłego bydła, owiec, kóz, koni oraz świń, a także pokryje w 100 proc. koszty unieszkodliwienia bydła, które ukończyło 48. miesiąc życia oraz owiec i kóz, które ukończyły 18 miesiąc życia (zwierzęta z tych grup podlegają badaniom w kierunku TSE – gąbczaste zwyrodnienie mózgu). Natomiast w przypadku unieszkodliwienia padłego bydła poniżej 48. miesiąca życia, a owiec i kóz poniżej 18. miesiąca życia oraz świń i koni niezależnie od ich wieku, Agencja może dofinansować do 75 proc. poniesionych przez producenta rolnego kosztów. W przypadku rolników będących płatnikami podatku VAT, dofinansowanie nie obejmuje jego kwoty.

Pomoc może otrzymać producent rolny prowadzący gospodarstwo rolne w rozumieniu przepisów o podatku rolnym lub dział specjalny produkcji rolnej. Ze wsparcia nie mogą jednak skorzystać producenci, którzy nie spełniają kryterium mikro-, małego lub średniego przedsiębiorstwa.

Wsparcie udzielane przez ARiMR na pokrycie kosztów utylizacji padłych zwierząt gospodarskich jest jedną z form tzw. pomocy krajowej, w całości finansowanej z budżetu państwa. Zasady korzystania z usług utylizacyjnych z dofinansowaniem ARiMR nie ulegają zmianie w stosunku do lat ubiegłych.

Szczegółowe informacje są dostępne na stronie internetowej ARiMR oraz w biurach powiatowych ARiMR.

Numery telefonów firm utylizacyjnych, realizujących usługi zbioru, transportu i unieszkodliwiania padłych zwierząt gospodarskich z dofinansowaniem ARiMR, obowiązujące od dnia 1 stycznia 2022 roku			
Nazwa Zakładu	**Numer miejsca unieszkodliwienia nadany zakładowi utylizacyjnemu przez ARiMR (dotyczy zgłoszenia przemieszczenia padłej sztuki)**	**Całodobowy numer telefonu/faxu**	**fax**
STRUGA S.A.	PL039539400-001	**52 351 10 39**	**52 351 25 24**
EKO-STOK Sp. z o.o.	PL063721716-001	**86 270 11 47**	**86 271 04 91**
SARIA POLSKA Sp. z o.o.	PL058045305-002	**12 387 30 65**	**12 387 30 64**
JASTA Sp. z o.o.	PL064942515-001	**44 681 75 86**	**44 681 75 81**
ZR-P FARMUTIL HS S.A.	PL061690436-002, PL061690436-010	**67 342 00 00, 16 622 70 52**	**67 281 43 02, 16 622 79 46**

Z prac Zarządu i biur MIR:

- 5 stycznia – posiedzenie Zarządu MIR,
- 12 stycznia – Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Tarnowskiej Agencji Rozwoju Regionalnego
- 17-24 stycznia - wraz z KRIR i FSUSR zorganizowano zimowisko dla dzieci, których przynajmniej jedno z rodziców jest ubezpieczone w KRUS. Na wypoczynek do Białego Dunajca wyjechało 13 dzieci,
- 19 stycznia - spotkanie Rady ds. Kobiet i Rodzin z Obszarów Wiejskich przy KRIR
- 20 stycznia – posiedzenie Zarządu MIR
- W dniu 20 stycznia odbyło się spotkanie z rolnikami w celu prezentacji przez firmę Bayer Full Sławomir Świerzyński preparatu „Revol Organic”
- 21 stycznia – konferencja pt. „Zielony Ład – szanse i zagrożenia dla polskiego rolnictwa” – gmach Senatu RP, Warszawa,
-
- 23 stycznia – Spotkanie inaugurujące obchody 50-lecia Powstania Muzeum oraz Towarzystwa Przyjaciół Muzeum Wincentego Witosa – Wierzchosławice,
- 24 stycznia – „Wyzwania w integrowanej ochronie roślin związane z Zielonym Ładem” -webinar zorganizowany przez MODR wraz z Kopalnią Wapienia „Czatkowice”,
- 26 stycznia - posiedzenie Rady Powiatowej w Gorlicach,
- 27 stycznia – spotkanie dyrektorów wojewódzkich izb rolniczych – omówienie bieżących spraw w rolnictwie, zaprezentowanie Planu Strategicznego dla WPR na lata 2023-2027, omówienie wyników kontroli NIK w izbach, omówienie sposobu wydawania opinii dotyczących egzekucji komorniczych, omówienie projektu ustawy o izbach rolniczych,
- 27 stycznia - posiedzenie Rady Powiatowej w Olkuszu,
- 27 stycznia – odbyły się szkolenia on-line: „ Zasady rozliczania VAT w rolnictwie" oraz „Glifosat i jego wpływ na człowieka" prowadzone przez biuro MIR w Miechowie,
- 31 stycznia – spotkanie partnerów KSOW w sprawie zmian w procedurze przygotowywania i składania wniosków w konkursie nr 6/2022 dla partnerów Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich na wybór operacji, które będą realizowane w 2022 i 2023 r. w ramach dwuletniego planu operacyjnego na lata 2022–2023,

- Odbyło się zimowe, korespondencyjne posiedzenie Małopolskiego Zespołu Porejestrowego Doświadczalnictwa Odmianowego.

Opracowano na podstawie:

1. *Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi – Zintegrowany System Rolniczej Informacji Rynkowej*
2. *Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa*
3. *Małopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego*
4. *Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego*
5. *Portal cenyrolnicze.pl*
6. *Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej*
7. *Portal nawozy.eu*
8. *Portal gov.pl*
9. *Portal Rolniczy AgroFakt*
10. *Portal agrolok.pl*